

DIE EDELE ORDE VAN DEN MOUTSTOCK

*3 Maandelijks tijdschrift over de Hoegaarden en de
Hoegaardse Biergilde en zijn activiteiten
Jaargang 4 – april – mei – juni 2021*

Inhoud

- 1 Voorwoord
- 2 Brouwer Jupiler, Hoegaarden en Stella Artois ziet na crisis herstel
- 3 Grote kosten aan orgel van Sint-Gorgonius
- 4 Hoegaardse boeken en objecten in de aanbieding
- 5 Honderd jaar geleden: de vrederechter oordeelt over wegentol
- 6 Kapel van Elst is verdwenen op streetview
- 7 Kroniek van Hoegaarden 2020 staat online
- 8 Texas krijgt museum over Hoegaards bier
- 9 Wie historisch en beschermd gebouw wil kopen, moet er brasserie uitbaten.
En Toeristisch Infopunt? En wat met materiaal Biergilde?

Verantwoordelijke
uitgever
Jan Van Dender

HOEGAARDSE BIER - EN BROUWERSGILDE

Beste leden van de Hoegaardse Biergilde,

Na 2020 komt 2021, wij dachten dat de pandemie ons minder lang in onze greep zou houden maar niks is minder waar.

Daarom heeft de Hoge Raad van de Hoegaardse Biergilde “Die Edele Orde van den Moutstock” beslist om het Jaarlijkse Teerfeest terug uit te stellen tot 1 mei 2022.

Kandidaten zijn steeds welkom om zich aan te melden om Ridder te worden in de toekomst.
Meer nieuws kan je vinden op : <http://users.belgacom.net/hoegaardsebiorgilde/index.htm>
En via: gilde-van-hoegaarden@skynet.be

Wij wens iedereen een veilig en gezond 2021 toe

De Hoge Raad

Brouwer Jupiler, Hoegaarden en Stella Artois ziet na crisis herstel

BRUSSEL (AFN) - AB InBev, 's werelds grootste bierbrouwer en bekend van merken als Jupiler, Leffe, Stella Artois en Hoegaarden, heeft de coronacrisis behoorlijk gevoeld in zijn resultaten over heel 2020. De concurrent van Heineken ziet wel zonniger periodes naderen.

Door de lockdowns en de sluiting van de horeca zag het bedrijf de verkoopvolumes vorig jaar dalen, net als de omzet en winst. AB InBev verwacht dat dit jaar wel sprake zal zijn van herstel, al blijft de virusuitbraak voor onzekerheid zorgen.

Het verkoopvolume nam vorig jaar met 5,7 procent af, omdat minder bier werd verkocht aan cafés en restaurants vanwege de horecasluitingen in veel landen tegen de pandemie. Dat werd wel deels goedgemaakt door hogere verkopen via supermarkten voor thuisgebruik.

[Heineken schrapte 8000 banen wereldwijd, 300 in Nederland](#)

De omzet ging bijna 4 procent omlaag tot iets minder dan 47 miljard dollar. De nettowinst kwam uit op 5 miljard dollar. Hier werd een jaar eerder een bedrag in de boeken gezet van 7,2 miljard dollar.

Huur kwijtgescholden

Om de horeca te steunen, heeft AB InBev onder meer huren kwijtgescholden van horecaondernemers die een pand bij de brouwer huren. AB InBev is zelf geen eigenaar van panden, maar verhuurt panden onder die zij op haar beurt weer huurt van vastgoedeigenaren.

Grote kosten aan orgel van Sint-Gorgonius

26/12/2020 om 15:29door rb

HOEGAARDEN - De overheid dringt aan op een restauratie van het orgel in de Sint-Gorgoniuskerk. De eerste aanzet daarvoor dateert van de jaren zeventig van de vorige eeuw.

Tot nu zijn het doksaal en het orgel in stand gehouden, doch niet speelklaar gemaakt. Bij restauratie van orgels in de regio ging de voorkeur naar de instrumenten in de kerken van Sint-Rochus (Mariadal), Groot-Overlaar en Sint-Germanus in Tienen. De kosten voor Sint-Gorgonius vielen telkens hoog uit en zouden nu zijn opgelopen tot 500.000 euro. Het thema kwam opnieuw aan de orde na parlementaire vragen door Allessia Claes (N-VA) over de staat van verschillende orgels. Er dient nu (weer) een voorbereidende studie gemaakt te worden in opdracht van het ministerie. Daarna komt het dossier op de wachtlijst van de Vlaamse Gemeenschap, en ten vroegste na 2024 volgt de restauratie.

De restauratie staat minstens sedert 1972 aan de orde. Deken Pieter Vanderhasselt sprak er een specialist van Bachorgels, Jozef Sluys, over aan. Die zou als expert kunnen optreden aan de zijde van architect Alfons Stockmans die in 1972 opdracht kreeg voor de totale restauratie van de kerk en de herinrichting van de omgeving. Op 2 april 1972 gaf de kerkfabriek, onder voorzitter Raymond Ausloos, de opdracht tot restauratie van het geklasseerde orgel (met toelagen). De provinciale technische gebouwendienst stemde daarmee in "gezien de slechte staat waarin het orgel zich nu bevindt".

Het gaat om een orgel uit het atelier van Jan-Baptist Goynaut (Brussel), een opdracht uit 1754. Hij werkte aan of bouwde ook orgels voor o.a. Geldenaken, Heylissem, de Paterskerk in Tienen en Sint-Goedele in Brussel. Het vakblad *Orgelkunst* schreef in 2005: "Wat orgels aangaat schiet Hoegaarden al die jaren wel flink te kort. De zorg voor de monumentale orgels kan beter." In het boek over de bouwgeschiedenis van de St.-Gorgonius kerk (2009) heet het bondig: "De jongste jaren is het orgel niet meer bespeelbaar en wacht het op restauratie."

Hoegaardse boeken en objecten in de aanbidding

31/12/2020 om 17:18doorrb

HOEGAARDEN -

Late cadeaus nodig? Op Marketplace vind je veel over Hoegaarden.

Het aanbod aan bierglazen lijkt wel onuitputtelijk. Soms duiken er ook nog porseleinen potten op. Momenteel doet een verzamelaar in Alken er een aantal van de hand. Vraagprijs 85 euro voor een set, maar het gaat niet om de oude potten, wel om de recente soort van De Kluis. Reclamespiegels voor Hoegaards bier worden momenteel aangeboden in Aat, Havelange, Antwerpen, Hulshout, Oostende, Tienen, enz., enz.

Nog nieuw is een Outgaardens schort van Moutgaarden (25 euro). Oude parasols van Hoegaarden kosten tien en vijftien euro. Er duikt ook opnieuw een Mieleke op, het beeldje van de over met Hoegaards dienblad. Die zijn relatief zeldzaam want indertijd voorbehouden aan cafébazen. Een man in Berlare vraagt er 250 euro voor. Voor boeken over de gemeente kun je op 2dehands.be onder andere Vandervelpens *Geschiedenis van Hoegaarden* vinden (10 euro) én de herdruk (tegen 7 euro). Op www.booksinbelgium.be staan exemplaren van *350 jaar Palmzondagtraditie* (6 tot 20 euro). Voor de tentoonstellingscatalogus rond Palmzondag uit 2006 wordt bijna vijftig euro gevraagd. Bij De Slegte is nu het boek *Calvarie van Rommersom* te koop, een redelijk zeldzaam stuk over de geschiedenis van kapel en dorp. (tien euro).

De gemeentelijke bibliotheek wijst erop dat coronatijden ook een aanleiding kunnen zijn om je in de lokale geschiedenis te verdiepen. Op de website worden een vijftigtal titels ter ontlening aangeboden: geschiedenis, dialecten, liederteksten, ook Meldert... Andere stukken zijn ter inzage, onder andere de jaargangen van heemkundige tijdschriften van de jongste vijftig jaar. De bibliotheek laat boeken reserveren en afhalen in de hal.

Honderd jaar geleden: de vrederechter oordeelt over wegentol

11/01/2021 om 16:28doorrb

Het Nieuwhuys, gemeentehuis tot 1833. FOTO: VLAAMSE GEMEENSCHAP 1978

HOEGAARDEN -

De Vereniging voor Familiekunde, afdeling Leuven, duikt in de archieven van het vredegerecht van Hoegaarden.

Bij de overgang van het Ancien Régime (in Hoegaarden het bestuur door de Vijf Geslachten) naar de periode van de Franse bezetting werd het rechtssysteem grondig gewijzigd. Daarbij kwam er een vredegerecht ...

Kapel van Elst is verdwenen op streetview

24/02/2021 rb

De kapel op de tweesprong in Elst is onzichtbaar gemaakt.

HOEGAARDEN -

De kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Troost in Elst is “vervaagd” op google streetview. Een overzicht van dorpsgezichten en monumentale accenten in de gemeente is daardoor vervallen. Google verwerpt een vraag tot herstel.

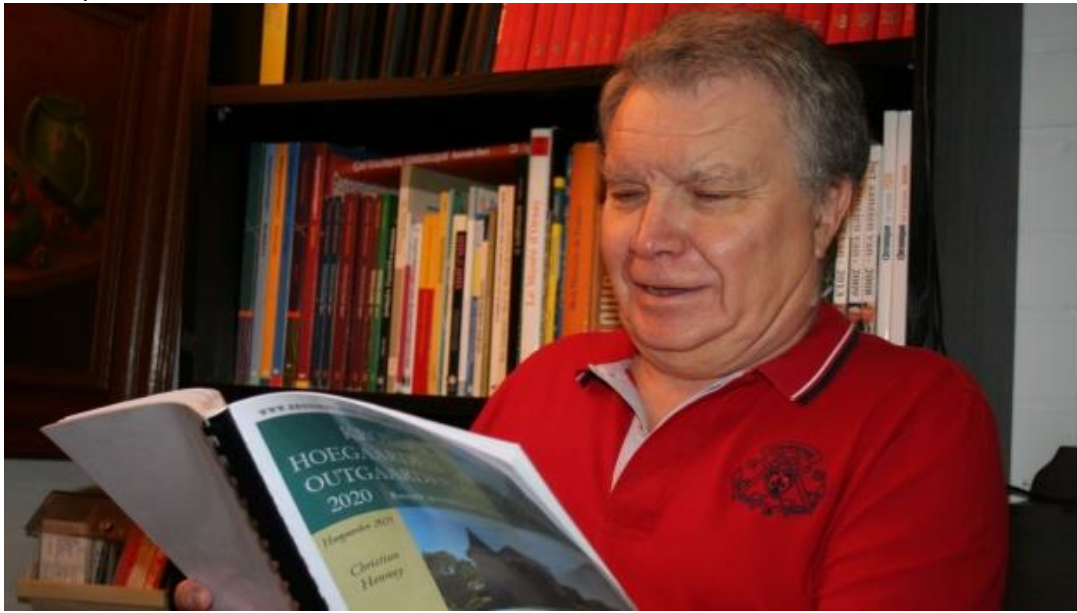
Google stelt in zijn antwoord nochtans: “Streetview wil onze visuele kennis van de wereld verrijken met afbeeldingen uit het publieke domein. Vervagen of verwijderen gebeurt enkel in het geval van herkenbare personen, leesbare nummerborden, het huis van een particulier,...” Op de kapel is dat niet toegepast. De kapel van Troost is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed (2014). Op de Ferrariskaart van 1771-1777 is ze nog niet aangeduid. Op de topografische Vandermaelenkaart (1846-1854) staat er wel een kapel d’ Elgy (Frans voor Elst). In de moderne cartografie (google dus) is men terug in de jaren 1700... De kapel is door buurtbewoners hersteld en heringewijd in 1984. Dat gebeurde met de medewerking van het gemeentebestuur. De gemeente werd als eigenaar van het gebouw en de grond vernoemd. De kapel is sindsdien toegankelijk.

Het restauratiecomité van 1984 sprak van “een type-voorbeeld van een dergelijk monument in Vlaanderen”, mede door de toevoeging van de vier lindebomen eromheen. Het nam aan dat de kapel is opgericht in “de gouden eeuw” van Hoegaarden, de achttiende eeuw. In de jaren zestig en zeventig van de twintigste eeuw raakte de site in de verdrukking, mede door nieuwbouw en het ophogen en verleggen van de weg in Elst.

Kroniek van Hoegaarden 2020 staat online

4 januari 2021 | 22u00

De Kroniek van 'Hoegaarden, Meldert, Outgaarden en Hoxem 2020' staat online. Dit is al de negende bijlage bij de in boekvorm uitgegeven Kronieken 1978 - 2007 / 1900 - 1977/ 2008 - 2011. Al deze Kronieken zijn gratis online te lezen op www.kroniekvanhoegaarden.be.

"Coronavirus disease, ontstaan in 2019, meestal afgekort tot COVID-19 heeft het jaar 2020 bepaald, ook in Hoegaarden", aldus auteur Christian Hennuy. "Wie had gedacht bij de eerste afgelaste activiteit, namelijk het BOLOO-bal, dat de rest van het jaar ook zo speciaal zou worden. Uiteindelijk overschaduwde corona alles. Het verenigingsleven viel stil, de evenementen, gewoon het gezellig samenzijn, ons sociale leven. Door het wegvallen van activiteiten werd de Kroniek 2020 veel compacter dan de vorige editie."

Hennuy: "Toch werden er nog een aantal activiteiten van op afstand georganiseerd, en kon men in mindere periodes ook wel eten gaan afhalen of vakantie in eigen streek beleven. Er werden dit jaar in Hoegaarden wel een aantal boeken geschreven, maar de meeste konden niet degelijk voorgesteld worden: een fictieroman, een dialectwoordenboek, een psychologisch werk en historische werken rond het kasteel van Meldert of klooster Mariadal. Het werd een rustig politiek jaar, maar er moest ook afscheid genomen worden van enkele openbare figuren die heel wat voor de gemeenschap betekend hebben: Georges Gilis, die jaren OCMW-voorzitter was en gemeenteraadslid Luc Buccauw."

"Dit jaar was het ook 15 jaar geleden dat ABInBev aankondigde dat de brouwerij uit Hoegaarden zou verdwijnen. Dit ging toen gelukkig niet door en de nieuwe blikkenlijn die in februari in Altenaken werd geopend bewijst dat ABInBev voor Hoegaarden gekozen heeft in de toekomst. En met de andere bieren in Hoegaarden, waarbij ook de nieuwste Genieke 107 van Moutgaarden, gaat het goed", besluit de auteur.

Op dezelfde website is ook een verkorte versie van het 'Lexicon van het Hoegaards dialect', een woordenboek van het Hoegaards, toegevoegd.

Zes verschenen aanvullingen van 2012 tot 2017 werden laten gebundeld in boekvorm, maar in zeer beperkt oplage. De gedrukte boeken zijn niet meer voorhanden.

Texas krijgt museum over Hoegaards bier

17/02/2021 door rb

Jeremy Banas, met zijn boek, in goed gezelschap. FOTO: JEREMY BANAS

HOEGAARDEN -

Jeremy Banas kondigt in zijn boek "Celis Beer, born in Belgium, brewed in Texas" de inrichting aan van een museum over het levenswerk van brouwer Pierre Celis.

Alleen, corona zorgt voor vertraging.

Dochter Christine Celis liet de eerste brouwinstallatie van haar vader, aan de Vroentestraat in Hoegaarden, overbrengen naar Austin (Texas). Daarvoor had ze donateurs en eigen middelen aangesproken. Het plan is om hiermee een museum te stofferen, in een hal naast haar nieuwe brouwerij. De roerkuip, authentieke houten vaten en koperen ketels en koeltanks zijn daarvoor beschikbaar, naast andere aandenkens. Alles ligt nu in een opslagruimte, wachtend op post-coronatijden.

Jeremy Banas citeert Christine Celis hierover: "We willen brouwklassen houden op de originele installatie, om de technieken aan te leren die in gebruik waren in de 19de eeuw, tot in mijn vaders tijd in de jaren 1960. Dat levert kleine brouwsels op, beschikbaar in onze gelagzaal. We zijn nu bezig met de restauratie van het oude materiaal en hopen het museum later in 2021 te openen." plannen reiken nog verder. Zoals aan de eerste brouwerij van Pierre in Austin, hoopt Christine een openluchtarena in te kunnen richten tussen de verbruikszaal en het museum. In juli van dit jaar bestaat de jongste Celisbrouwerij vier jaar.

Wie historisch en beschermd gebouw wil kopen, moet er brasserie uitbaten. En Toeristisch Infopunt? En wat met materiaal Biergilde?

18/02/2021 Achiel Baeken

HOEGAARDEN -

De gemeente Hoegaarden wil het Kapittelhuys aan de Houtmarkt verkopen. Maar wat dan met de brasserie en het Toeristisch Infopunt?

Het Kapittelhuys is een brasserie, verbonden met het park Tuinen van Hoegaarden. Een huurder baat de benedenverdieping uit. Het meerjarenplan (tot 2025) van de gemeente maakt gewag van een opbrengst van 880.000 euro, maar een reële schatting van het gebouw vermeldt 'slechts' 475.000 euro. Het contract van de gemeente met de huurder loopt nog tot 2024 en tot dan kan hij de uitbating voortzetten. Een nieuwe eigenaar zal dat moeten respecteren.

Herwig Princen (Gewoon Wit) en de andere oppositiepartijen hadden op de gemeenteraad geen bezwaar tegen de verkoop. Princen heeft wel vragen bij het gebruik van de vergader- en expolokalen op de eerste verdieping en de zolder. Die worden nog steeds verhuurd door het gemeentebestuur. "En wat met het gemeentelijke Toeristische Infopunt in een zijvleugel met daarnaast de sanitaire ruimte voor bezoekers aan het Park en voor wandelaars?" vroeg hij.

Veel kosten

"Het is bovendien een gebouw waaraan heel wat kosten nodig zijn." De houten trap zou niet voldoende stevig meer zijn en plafonds en dak zijn aan grondig onderhoud of renovatie toe. Maar het gebouw is beschermd als monument. Subsidies krijgen voor renovaties is dan niet altijd evident. "Moet het Kapittelhuys wel echt een brasserie blijven?" vroeg Princen. "Wat als een koper er een andere bestemming aan wil geven?"

'Sanitaire' oplossing

Schepen van Cultuur Marleen Lefevre (CD&V) stelt het behoud als brasserie als voorwaarde bij de verkoop. "Als brasserie naast het Park benadrukt het Kapittelhuys het toeristisch aantrekkelijke karakter van de omgeving", vindt ze. "Verder is er tot 2024 nog tijd genoeg om voor wandelaars en parkbezoekers eventueel een 'sanitaire' oplossing te vinden." Ze wacht af welke plannen een koper koestert met het gebouw. Dus ook met de bovenverdiepingen.

Boven ligt nogal wat materiaal van de Biergilde, de Heemkring en van privépersonen opgeslagen. Als dat moet worden weggehaald, moet het elders een plaats krijgen. Maar waar? Overleg met de eigenaars dringt zich dan op. Burgemeester Jean-Pierre Taverniers (CD&V) ziet alvast geen probleem in een verhuizing van het Toeristische Infopunt. "Dat kan naar het gemeentehuis."

Eigenaar vermoord

Het Kapittelhuys dateert van de achttiende eeuw. Het was bewoond door kanunniken en werd verkocht bij Frans decreet op het einde van die eeuw. Het kwam terecht in privéhanden. De laatste eigenaar, Paul Bail, werd in 1980 vermoord. Een jaar later kocht het gemeentebestuur het gebouw met park. Dat park komt nu niet te koop.

